

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Länsstyrelsen i Värmlands län
651 86 Karlstad

Anmälan enligt 7§ lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Swerock AB

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org nr 556081-3031	Bankgiro 657-3471
Box 877	Ångkraftsvägen 8A, 721 30 Västerås			Säte Helsingborg	Plusgiro 3 41 53-7
721 23 Västerås		021-154923			

Innehåll

Anmälan enligt 7§ lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor	4
Administrativa uppgifter	4
Farliga ämnen	4
Ämne/Produkt: BP Booster (patronerat sprängämne)	5
Fysikaliska och kemiska egenskaper	5
Toxikologiska egenskaper	5
Ekotoxikologiska egenskaper	5
Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand	5
Ämne/Produkt: Poladyn (patronerat sprängämne)	6
Fysikaliska och kemiska egenskaper	6
Toxikologiska egenskaper	6
Ekotoxikologiska egenskaper	6
Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand	6
Ämne/Produkt: Daveynel (sprängkapsel)	6
Fysikaliska och kemiska egenskaper	6
Toxikologiska egenskaper	6
Ekotoxikologiska egenskaper	6
Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand	7
Ämne/Produkt: Shockstar [Indetshock] (Tändkapsel)	7
Fysikaliska och kemiska egenskaper	7
Toxikologiska egenskaper	7
Ekotoxikologiska egenskaper	7
Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand	7
Ämne/Produkt: Blendex 70 (emulsion)	7
Fysikaliska och kemiska egenskaper	7
Toxikologiska egenskaper	7
Ekotoxikologiska egenskaper	8
Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand	8
Verksamhetsbeskrivning	8
Historik och nuvarande täktverksamhet	8
Hantering av farliga ämnen	8
Omgivningsbeskrivning	9

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Geografiskt läge	9
Riskfaktorer i omgivningen.....	10
Natur- och kulturvärden	10
Omgivningsfaktorer som kan påverka säkerheten	10
Samråd	11

Anmälan enligt 7§ lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor

Administrativa uppgifter

Verksamhetsutövare	Swerock AB
Organisationsnummer	556081-3031
Postadress	Box 877, 721 23 Västerås
Säte	Förslöv
Adress till bergtäkten	Bergtäkt Vassgård
Kommun, län	Kristinehamns kommun, Värmlands län
Fastighetsbeteckning	Vassgård 1:13
Juridiskt ansvarig, befattning, telefonnummer, e-postadress	Lars Hildingsson, Distriktschef 0733-84 89 53, lars.hildingsson@swerock.se
Operativt ansvarig, befattning, telefonnummer, e-postadress	Joakim Lenberg, platschef 0733-84 75 88, joakim.lenberg@swerock.se
Tillsynsmyndighet enligt Sevesolagen	Länsstyrelsen i Värmlands län.

Farliga ämnen

Vid bergtäkten förekommer explosiva ämnen, oxiderande ämnen och brandfarliga ämnen. Explosiva ämnen förekommer främst i form av borrhål laddade med bulkemulsion som har explosiva egenskaper först i samband med injekteringen i borrhålen. Explosiva ämnen förekommer även i form av patronerat sprängämne av typ BP Booster och Polardyn samt sprängkapslar av typ Daveynel och Schockstar (Indetshock).

Dessutom förekommer oxiderande ämnen i form av emulsion till sprängämne och gasningsmedel Blendex 70.

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Övriga farliga ämnen, exempelvis dieselolja, bedöms inte kunna orsaka en allvarlig kemikalieolycka. Dessa ämnen omfattas även av 2%-regeln¹ och utgör en mycket begränsad volym som inte påverkar den lägre kravnivån. Inom bergtäktverksamheten finns tankar för totalt 1 000 liter diesel.

I nedanstående tabell finns en sammanställning av farliga ämnen som används vid sprängning samt den maximala mängd som samtidigt kan förväntas förekomma vid bergtäkten vid ett och samma tillfälle.

Farligt ämne	Faroklass CLP	Farokod CLP	Maximal mängd (ton)
BP Booster	Expl 1.1	H201	0,17
Poladyn	Expl 1.1	H201	0,17
Blendex 70	Expl 1.1	H201	11
Sprängkapslar	Expl 1.1	H201	0,000265

Sammanräkning enligt summeringsregeln ger en total kvot på 1,13.

Nedan följer en beskrivning av samtliga farliga ämnen samt de risker som kan uppstå för människors hälsa och miljön.

Ämne/Produkt: BP Booster (patronerat sprängämne)

Fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikalisk form: Fast.

Övriga fysikaliska och kemiska egenskaper: Gulbrun, svag lukt. Brandfarligt. Olösligt i vatten. Reagerar med syror och baser. Stabil vid normala temperaturer och rekommenderad användning. Explosivt vid värmeinitiering, stöt, friktion, eld och annan antändningsorsak.

Toxikologiska egenskaper

Exponeringsväg inandning och hudkontakt. Andningsskydd krävs inte. Skyddshandskar rekommenderas. Använd ögonskydd och skyddskläder.

Ekotoxikologiska egenskaper

Sammansättningen är farlig för vattenmiljöer, klassificerad genom konventionell metod som toxisk för vattenmiljöer med långvarig påverkan.

Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand

Hälsa: Kan påverka andning, ge hud- och ögonirritation.

Miljö: Explosionsrisk, uppsamling ska ske med lämpligt arbetsredskap. Kan medföra påverkan på mark och vatten om uppsamling inte sker.

Brand: Explosionsrisk vid brand eller upphettning. Kraftig destruktiv effekt på omgivningen.

¹ <https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/27942.pdf>

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Ämne/Produkt: Poladyn (patronerat sprängämne)

Fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikalisk form: homogen plastisk blandning i fast form, patroner förpackade i papper folie och polyetenrör.

Övriga fysikaliska och kemiska egenskaper: Luktar nitroestrar. Förbränning kan övergå i detonation. Kemiskt stabil under normala omgivningsförhållanden (rumstemperatur). Explosivt vid stöt, friktion, eld, värme, elektrostatisk energi eller tryck.

Toxikologiska egenskaper

Exponeringsväg inandning och hudkontakt. Andningsskydd, skyddsglasögon, ansiktsskydd samt antistatiska skyddshandskar och skyddskläder som inte kan ge upphov till statisk elektricitet rekommenderas.

Ekotoxikologiska egenskaper

Ingen data tillgänglig.

Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand

Hälsa: Kan påverka andning, ge hudirritation. Läkarhjälp ska sökas direkt vid inandning, förtäring och ögonkontakt.

Miljö: Förhindra utsläpp till avlopp, yt- och grundvatten. Risken för förorening av luft, mark och ytvatten är ytterst liten, eftersom det inte är sannolikt att blandningen kan komma ut i miljön i betydande mängder. Om den kommer ut i vattnet extraheras ammoniumnitrat och nitroglycerin och nitroglykol frigörs på botten. Nitroglycerin och nitroglykol som finns i blandningen är biologiskt nedbrytbara.

Brand: Explosionsrisk vid brand eller upphettning.

Ämne/Produkt: Daveynel (sprängkapsel)

Fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikalisk form: substanser i produkten är inneslutna i en metall- eller plasthylsa.

Övriga fysikaliska och kemiska egenskaper: Stor explosionsfara vid höga temperaturer stötar, friktion samt elektrostatiska urladdningar eller vagabonderande strömmar.

Toxikologiska egenskaper

Exponeringsväg inandning och hudkontakt. Andningsskydd, skyddsglasögon, ansiktsskydd samt antistatiska skyddshandskar och skyddskläder som inte kan ge upphov till statisk elektricitet rekommenderas.

Ekotoxikologiska egenskaper

Röken som bildas vid detonering har en försumbar verkan på miljön.

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand

Hälsa: Kan påverka andning, ge brännskador, övergripande skador och splitterskador. Läkarehjälpen ska sökas direkt vid inandning, hudkontakt, ögonkontakt eller förtäring.

Miljö: Roken som bildas vid detonering har en försumbar verkan på miljön.

Brand: Explosionsrisk vid brand eller upphettning.

Ämne/Produkt: Shockstar [Indetshock] (Tändkapsel)

Fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikalisk form: Fast ämne.

Övriga fysikaliska och kemiska egenskaper: Luktfrö. Extremt brandfarlig. Inga farliga reaktioner kända under normala förhållanden. Stabil vid förekriftsenlig användning och lagring. Stor explosionsfara vid uppvärmning över 100° C. Explosivt vid stöt, friktion, eld, strålande värme, högfrequens eller elektrostatisk energi.

Toxikologiska egenskaper

Exponeringsväg inandning. Andningsskydd, skyddsglasögon, ansiktsskydd samt antistatiska skyddshandskar och skyddskläder som inte kan ge upphov till statisk elektricitet rekommenderas.

Ekotoxikologiska egenskaper

Ämnet är lätt biologiskt nedbrytbart.

Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand

Hälsa: Kan påverka andning, ge brännskador, övergripande skador och splitterskador. Läkarehjälpen ska sökas direkt vid inandning, hudkontakt, ögonkontakt eller förtäring.

Miljö: Explosionsrisk, uppsamling ska ske med hjälp av redskap av gnistfritt material.

Brand: Explosionsrisk vid brand eller upphettning.

Ämne/Produkt: Blendex 70 (emulsion)

Fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikalisk form: Viskös vätska.

Övriga fysikaliska och kemiska egenskaper: Ljusbrun/vit. Lukt svagt petroleum/vinäger. Får ej utsättas för temperaturer över 75°C. Blir gradvis mindre känsligt vid lagring. Explosivt vid stöt, friktion, och alla källor som kan ge upphov till gnistbildning.

Toxikologiska egenskaper

Exponeringsväg hudkontakt. Skyddsglasögon samt skyddshandskar och skyddskläder rekommenderas.

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Ekotoxikologiska egenskaper

Klassificeras som inte miljöskadlig.

Risker avseende människors hälsa, miljö och vid brand

Hälsa: Kan påverka andning, ge hud- och ögonirritation.

Miljö: Explosionsrisk, uppsamling ska ske med lämpligt gnistfritt arbetsredskap. Kan medföra påverkan på mark och vatten om uppsamling inte sker.

Brand: Explosionsrisk vid brand eller upphettning. Vid brand utvecklas nitrösa gaser

Verksamhetsbeskrivning

Historik och nuvarande täktverksamhet

Swerock AB bedriver sedan en tid tillbaka verksamhet i bergtäkten i Vassgård, Kristinehamns kommun. Täkten är viktig i bolagets långsiktiga strategi och står för en betydande del av regionens försörjning av ballastmaterial till bygg- och anläggningsändamål.

Täkttillståndet från 2011-10-07, dnr 551-11748-09, omfattar fastigheten Vassgård 1:13 och gäller till och med 2031-10-31. Tillståndet medger uttag av totalt 2 milj. ton berg varav det årliga maximala uttaget begränsas till 250 000 ton berg. Verksamheten omfattar även krossning- och sortering.

Verksamheten bedrivs med för bergtäkter vanliga arbetsmoment:

- Avbaning (avverkning av skog är del av detta moment)
- Borring
- Sprängning
- Skutknackning
- Krossning/Sortering
- Lastning samt intern och extern transport

Hantering av farliga ämnen

Sprängning sker på bestämd tid när borrhningen är avslutad. Processen börjar med att berget som skall sprängas ut besiktigas av borrh- och sprängpersonal. Därefter planeras sprängningsarbetet. Hänsyn tas till påverkan på omgivningen från vibrationer och kastrisker.

Minst 24 timmar innan sprängning sker förvarnas närboende skriftligen med information om när sprängning kommer att ske.

Mängden utsprängt material är vanligen ca 40 000 ton vid varje salva. Sprängningstillfällena beräknas uppgå till ca 3 st under ett år.

Vid sprängningarna används pumpbart emulsionssprängämne, patronerat sprängämne och sprängkapslar. Sprängämnena anländer samma dag som sprängning sker och övriga tider förvaras inget sprängämne i täkten. Spräng- och tändmedel hanteras enligt gällande föreskrifter från MSB. Sprängämnet pumpas via en slang direkt från lastbilen ner i borrhålet och sprängämnets olika komponenter blandas inte förrän i slangen.

Västerås, Jenny Malmkvist

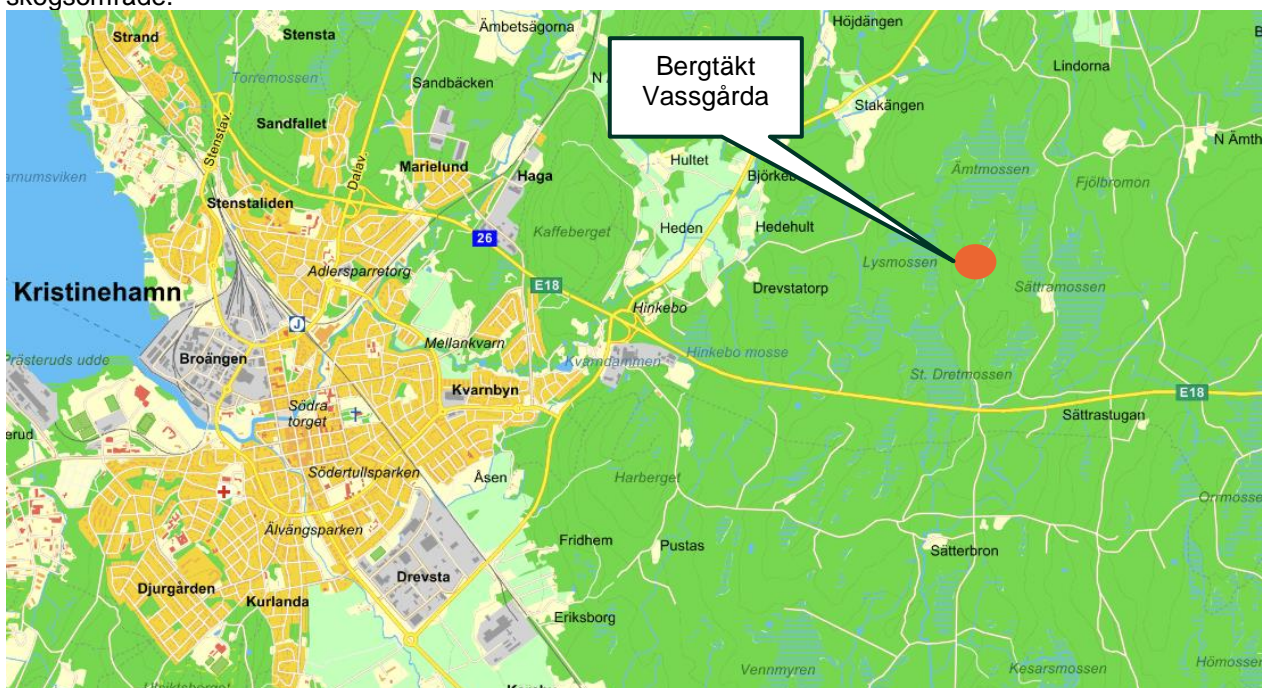
2016-05-19

Sprängning regleras bl.a. i AFS 2007:1 Sprängarbete, AFS 2003:2 Bergarbete samt interna företagsrutiner. Övrig hanterig av farliga ämnen beskrivs i Handlingsprogrammet, bilaga 1.

Omgivningsbeskrivning

Geografiskt läge

Området för tåkten är lokaliserat till ett skogsområde norr om E18, ca 4 km öster om Kristinehamns centrum. Verksamhetsområdet upptar en yta om ca **14** ha. Tåkten är belägen i ett större sammanhängande skogsområde.

Området runt tåkten är glesbebyggt. Närmaste bebyggelse är Drevstatorp ca 1 km nordväst om tåkten. Tåktens utformning framgår av nedanstående figur.

Västerås, Jenny Malmkvist

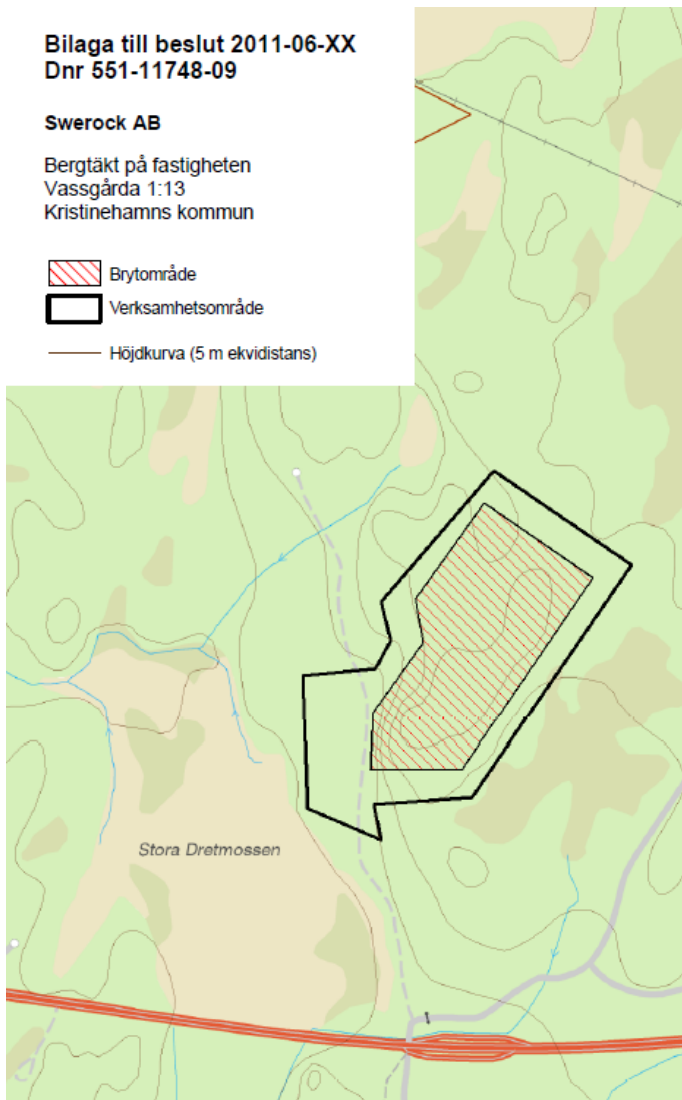
2016-05-19

Bilaga till beslut 2011-06-XX
Dnr 551-11748-09

Swerock AB

Bergtäkt på fastigheten
Vassgård 1:13
Kristinehamns kommun

- Brytonråde
- Verksamhetsområde
- Höjddkurva (5 m ekvidistans)

Risikfaktorer i omgivningen

Inga riskfaktorer har identifierats i omgivningen. Påverkan från verksamheten har bedömts inom ramen för verksamheten enligt 9 miljöbalken. Den ändrade tillämpningen av Seveso III direktivet förändrar inte den bedömningen.

Natur- och kulturvärden

I samband med tillståndsprövningen enligt 9 kap. miljöbalken gjordes bedömningen att täktområdet eller dess omedelbara närhet inte hyser några höga naturvärden eller kulturmiljöintressen som är särskilt skyddsvärda. Detta har inte förändrats under verksamhetstiden.

Omgivningsfaktorer som kan påverka säkerheten

Några omgivningsfaktorer som kan påverka säkerheten har inte identifierats.

Västerås, Jenny Malmkvist

2016-05-19

Samråd

Samråd har skett enligt 13§ Sevesolagen under vintern 2016. Samrådsunderlag har skickats ut till berörda myndigheter, markägare till täkten samt direkta rågrannar. Synpunkter har inkommit från MSB, Naturvårdsverket och Trafikverket. Samrådet redovisas i sin helhet i bilaga 2.

För Swerock AB

2016-05-19

Jenny Malmkvist

Bilagor:

1	Handlingsprogram
2	Samrådsredogörelse